

- ❑ دایمی نمایشی
 - ❑ با یاد از گلچین گیلانی
 - ❑ استاد پراکنده در باره نهضت جنگل
 - ❑ اقدامات فرهنگی، رفاهی و عمرانی در نهضت جنگل
 - ❑ پیامدهای حاصل از تکلم فارسی در کودکان شمالی
 - ❑ نیت من، خدمت بود (پای صحبت محمد تقی صالحپور)
 - ❑ تجلیل از شیون، تجلیل از شعر است
 - ❑ گزارشی از دومین جشنواره سینمای جوان، منطقه ۳ کشور
 - ❑ ادای دین به پروفیسور احمد سلیم سعیدان
 - ❑ پهلوانان کشتی گبله‌مردی و...
- و بخش گیلکی در زمینه شعر، قصه، فولکور و...**

با آثاری از

- محمد بافقی
- محمد علی بقایی
- محمود پاینده لنگرودی
- محب الله پورجمی
- اسماعیل پورجعفری
- احمد حضرت زاد
- محمد دریا بی لنگرودی
- محمود دهقان
- دکتر محمد اسماعیل رضوانی
- جهانگیر سرنیپ‌پور
- جواد شجاعی فرد
- اسحاق شهنازی
- محمد تقی صالحپور
- فرامرز طالبی
- محمود طیار
- علی عبدلی
- غلامحسن عظیمی
- فریدان فاخته
- تیمور گورگین
- حسنعلی محمودی
- دکتر احمد مهران
- و...

دانی نمایشی

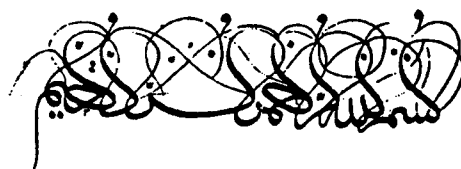
دراين شماره مي خوانيد:

مطالب فارسي :

- نامهاي از جنوب
 ۳ صفحه اخبار فرهنگي، هنري و...
 ۴ اقدامات فرهنگي، رفاهي و عمراني در نهضت جنگل / قربان فاختره جوبنه
 ۶ ترانه ميرزا / جواد شجاعی فرد
 ۸ اسناد پراکنده درباره نهضت جنگل / پروفیسور احمد مهرا - محمود دهقان
 ۹ تاريخ انقلاب جنگل [نقد کتاب] / دکتر محمد اسماعيل رضواني
 ۱۰ پس مجاهد / يگانه هادی پور
 ۱۰ تیشه به ریشه، پيامدهای حاصل از تکلم فارسي در کودکان شمالي /
 ۱۱ محمد مهدي کریم
 ۱۲ دایي نمايشي / فرامرز طالبی
 ۱۴ نيت من، خدمت بود [مصاحبه] / محمدتقی صالحپور
 ۱۸ تجليل از شيون، تجليل شعراست [گزارش] / احمد حضرت زاد
 ۲۰ پرندگان درياور مردم: کاکي (= کوکو، فاختره) / عليرضا دريابی
 ۲۰ دستور املای گيلکي - حذف تنوين در گيلکي
 ۲۹ با يادی از گلچين گيلانی
 ۳۰ ادای دين به پروفیسور احمد سليم سيدان / محمدباقری
 ۳۱ نکته‌ها، از میان کتابها / محمود پاينده لنگرودی
 ۳۲ گزارشي از دومين جشنواره سينمای جوان (منطقه ۳ کشور) /
 اسماعيل پورجعفري
 ۳۳ نسيم / جهانگیر سرتیپ پور - اسحاق شهنازی
 ۳۴ ضرب المثلها / محب الله پرچمی و...
 ۳۵ بازیها: آغوزبازی - لپه مزا / رحيم چراغی - جمشيد شمسی پور
 ۳۶ کتابهای رسیده - نشریات رسیده
 ۳۶ مطالعات مربوط به شمال ايران در مطبوعات کشور
 ۳۷ گيلان شناسی در خارج از کشور: واژه نامه دانش آموزی تالشی - ترکی /
 علی عبدلی
 ۳۸ شاعران ولایت: اسماعيل شادفومنی / هوشنگ عباسی
 ۳۹ نامداران مازندران: امير پازواری / حسين صمدی
 ۳۹ آشنایی با فقهای گيلان: آقا حسين لنبانی / غلامرضا نجفی
 ۴۰ نقد و نظر خوانندگان
 ۴۲ پهلوانان کشتی گيله مردی: پهلوان اسکندری / محمدعلی بقایی
 ۴۳ نامه های رسیده
 ۴۳ غنتور / باز علی پور غفوری
 ۴۶ خوشنویسان جوان گيلانی / محمد رسول ساران فومنی

مطالب گيلکي :

- دوبیتی ها / محمد دریانی لنگرودی و...
 ۲۱ سيفيده کيليد / تیمور گوزگین
 ۲۲ اشعار گيلکي / غلامحسن عظیمی - محمدتقی بارور - عليرضا حسن زاده
 ۲۳ شاهخالی
 ۲۴ مینا / محمود طياری
 ۲۶ هسا شعر / محمد بشرا - محمد دعایی - هوشنگ عباسی
 ۲۶ ارباب و چوپان / بهزاد تیزرو
 ۲۶ دوبیتی های تالشی / شهریار شفیقي
 ۲۷ نقلستان: سه تا خاخوران وانگوشتر / غ - ع
 ۲۷ بته گيلکي نقل جه لنگرود: سوتا زنا کن / علی بالایی لنگرودی
 ۲۸ شيم شيم / حسنعلی محمودی

۱۵

آبان و آذر ۷۲

گيلکي

ماهنامه فرهنگي - هنري

و پژوهشي (گيلان شناسی)

صاحب امتياز و مدير مسئول

محمدتقی پورا احمد جکتاجی

نشانی پستی

(برای ارسال نامه و مرسولات)
 (رشت: صندوق پستی ۴۱۷۴-۴۱۶۳۵) گيلهوا

نشانی دفتر

(برای مراجعات مستقیم)
 رشت: خیابان انقلاب - ساختمان گهر - داخل
 پاساژ - طبقه دوم

امور مشترکین: هوشنگ عباسی

حروفهني: کومي

لينتوگرافي: تلاش

چاپ: نخعی

عکس پشت جلد:

بل واقعہ ، نزدیک شهر رشت

گيلهوا در حک و اصلاح و تلخیص مطالب
 وارده آزاد است.

چاپ هر مطلب به معنای تایید آن نیست.

مطالب رسیده بازگردانده نمی شود.

استفاده فرهنگي از مطالب به شرط ذکر ماخذ

آزاد و استفاده انتفاعي از آن منوط به اجازه کتبی
 است.

کوشیار گیلانی ریاضیدان و اخترشناس نامی ایران در اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم هجری است که آثار خود را به عربی نوشته و میراث علمی چشمگیری در سطح جهانی از خود به جا گذاشته است. در فروردین سال ۱۳۶۷ همزمان با برگزاری نوزدهمین کنفرانس ریاضی کشور، مراسم بزرگداشت هزاره کوشیار گیلانی نیز در دانشگاه گیلان انجام شد ولی هنوز جای میدانی یا خیابانی یا دانشگاهی به نام او در زادگاهش خالی است.

حدود دو سال و نیم پیش، در روز سوم بهمن ۱۳۶۹، پروفسور احمد سلیم سعیدان پژوهشگر برجسته عرب در زمینه تاریخ ریاضیات و نجوم دوره اسلامی در شهر امان (اردن) درگذشت. این محقق ارزشمند نقش قابل توجهی در شناساندن کوشیار گیلانی و آثار علمی او ایفا کرده است و از این لحاظ حق خاصی به گردن گیلانیها دارد که جا دارد با بزرگداشت نام و یاد و کار او در انجام وظیفه کوتاهی نورزیم.

ادای دین به

پروفسور احمد سلیم سعیدان

محمد باقری

پروفسور احمد سلیم سعیدان در سال ۱۲۹۳ خورشیدی در یک خانواده عرب از شهر صفد (فلسطین) به دنیا آمد. در سال ۱۳۱۳ خورشیدی در رشته ریاضیات لیسانس گرفت و از آن پس به مطالعه و تحصیل در زمینه ریاضیات دوره اسلامی روی آورد و در همین زمینه از دانشگاه خرطوم (سودان) دکترای گرفت. در سال ۱۳۵۸ خورشیدی رئیس دانشگاه ابودیس اورشلیم شد ولی دو سال بعد او را از اسرائیل اخراج کردند.

نخستین مقاله معروف او در سال ۱۳۳۹ خورشیدی چاپ شد که در آن توانست سردرگمی ناشی از برهم خوردن ترتیب برگهای دستنویسته‌ای از کتابخانه بانکپور هند حاوی رساله‌هایی از بیرونی و معاصران و مقدمانش را برطرف کند. کار مهم دیگرش نشان دادن تقدم احمد اقلیدسی ریاضیدان سوری قرن چهارم هجری در به کارگیری کسرهای اعشاری بود. تحقیقات او در باره رساله حساب ابوالوفای بوزجانی ریاضیدان نامدار ایرانی که برای نخستین بار عددهای منفی را به کار برد دارای اهمیت است. پروفسور سعیدان در سال ۱۳۵۲ خورشیدی در گردهمایی بزرگداشت هزاره بیرونی که در شهر کراچی (پاکستان) برگزار شد حضور یافت و در باره «مثلثات بیرونی» سخن رانی کرد.

دربین پژوهشگران عرب در زمینه تاریخ ریاضیات و نجوم، پروفسور احمد سلیم سعیدان تنها کسی است که درباره کوشیار و میراث علمی او کار کرد. او در سال ۱۳۴۶ خورشیدی متن عربی اصول حساب الهند (اصول حساب هندی) کوشیار را از روی نسخه خطی موجود در استانبول، در مجله معهد المخطوطات (مجله مؤسسه نسخه‌های خطی، قاهره) با مقدمه و توضیحات مفصل به چاپ رساند. وی همچنین در فرهنگ زندگینامه علمی (به انگلیسی) مقاله‌ای در باره زندگی و آثار علمی کوشیار نوشته است.

پروفسور سعیدان رساله «خلاصه مبانی هندسه» اثر علی بن احمد نسوی (شاگرد کوشیار گیلانی) رانیز به چاپ رسانده است. یادش گرامی و عیش مشکور باد. در اینجا بد نیست یادی کنیم از سایر پژوهشگران که در باره زندگی و آثار کوشیار گیلانی کار کرده‌اند. ۱- پل لوکی (دانشمند آلمانی که نخستین بار نسخه اصول حساب هندی کوشیار در استانبول را شناخت و ضمن کتابش در باره غیاث‌الدین جمشید کاشانی بارها به مطالب این اثر اشاره کرد).

۹- مسره ویلادریچ (خانم پژوهشگری از دانشگاه بارسلون اسپانیا که به همراه پروفسور یانو روی محتوای مجمل الاصول کوشیار کار کرده است). ۱۰- لنارت برگرن (از کانادا، که پژوهشی در باب مثلثات کروی در زیج جامع کوشیار منتشر کرده است).

۱۱- مرحوم دکتر محمد معین که در حواشی خود بر چهار مقاله عروضی سمرقندی پژوهشی در ریشه‌یابی نام کوشیار عرضه کرده است.

۱۲- ابوالقاسم قربانی (شخصیت علمی برجسته ایران در زمینه تاریخ ریاضیات که ضمن خدمات علمی پرشمار در شناساندن زندگی و آثار ریاضیدانان ایرانی، کوشیار گیلانی رانیز معرفی کرده و عکس نسخه خطی کتاب حساب کوشیار را که در دانشگاه تهران موجود است به چاپ رسانده است).

۱۳- مرحوم اکبر دانا سرشت (پژوهشگر تاریخ ریاضیات که بیشتر روی آثار ابوریحان بیرونی کار می‌کرد و در مراسم بزرگداشت هزاره کوشیار گیلانی در دانشگاه گیلان نخستین سخنرانی را ایراد کرد).

۱۴- دکتر محمد علی پورعبدالله نژاد (از دانشگاه فردوسی مشهد، که برای هزاره کوشیار گیلانی مقاله پرمحتوایی در باره مجمل الاصول کوشیار تهیه کرد).

۱۵- رسول دریاضت (مقاله‌ای در باره زندگی و آثار کوشیار برای هزاره کوشیار گیلانی تهیه کرد و مقالاتی از وی در این باب در مطبوعات منتشر شده است).

۱۶- محمد باقری (راقم این سطور که چند سالی است با دلبستگی به مطالعه آثار کوشیار گیلانی پرداخته و آرزومند است بتواند ترجمه فارسی مجموعه آثار او را به انتشار برساند و دانشمندی را که آوازه شهرتش در قرن‌ها و سرزمین‌ها طنین افکنده از غربت در دیار خویش برهاند).

تهران - مرداد ۱۳۷۲

تیدوا

محل فروش در تهران

کتابفروشیهای دوبروی

دانشگاه تهران

۲- ایدلر (آلمانی، که در کتاب خود راجع به گاهشناسی، بخشهایی از مقاله اول زیج جامع کوشیار را به آلمانی ترجمه کرد).

۳- اشتاین شنايدر (آلمانی، که روی نسخه خطی ترجمه عبری کتاب حساب کوشیار کار کرد).

۴- یواکیم لول (از بلژیک، که ۱۳۰ سال پیش در کتاب جغرافیای سده‌های میانه به زبان آلمانی، جدول طول و عرض جغرافیایی شهرها را از زیج جامع کوشیار نقل کرده است).

۵- پروفسور کندی (از آمریکا، که خلاصه محتوای زیج جامع کوشیار را در کتاب ارزشمند خود با عنوان پژوهشی در زیجهای اسلامی آورده است).

۶- م. لوی و م. پتروک (دو استاد آمریکایی که اصول حساب هندی کوشیار را به انگلیسی ترجمه کردند و همراه با عکس نسخه خطی این اثر که در استانبول موجود است به چاپ رساندند).

۷- م. مظاهری (پژوهشگر ایرانی مقیم فرانسه که در سال ۱۳۷۰ درگذشت. وی کتاب اصول حساب هندی کوشیار را به فرانسه ترجمه کرد و در دانشگاه نیس به چاپ رساند).

۸- م. یانو (استاد ژاپنی دانشگاه کیوتو، وی در باره کتاب مجمل الاصول کوشیار که در باره احکام نجوم است کار کرده و قصد دارد متن عربی آن را به چاپ برساند).